

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

**Збірник матеріалів
II-ї Всеукраїнської
науково-методичної конференції**

08 - 10 квітня 2020 року, м. Одеса

У збірнику опубліковано матеріали II-Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти», яка проходила 08 - 10 квітня 2020 року на базі Одеської національної академії харчових технологій.

Для педагогічних та науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, усіх, хто цікавиться питаннями забезпечення якості вищої освіти.

Рекомендовано до друку Оргкомітетом конференції

Редакційна колегія:

Єгоров Б.В.	- ректор Одеської національної академії харчових технологій, д. т. н., професор (голова редакційної колегії)
Трішин Ф.А.	- проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к. т. н., доцент (заступник голови редакційної колегії)
Дец Н.О.	- начальник навчального відділу, к.т.н., доцент
Корнієнко Ю.К.	- директор центру дистанційного навчання, к. ф.-м. н., доцент
Кручек О.А.	- начальник відділу контролю якості та сертифікації, к. т. н., доцент
Мураховський В.Г.	- директор Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти, к. ф.-м. н., доцент
Сярова А.С.	- методист Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти

Оргкомітет II-Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти» може не поділяти думку учасників. Відповідальність за зміст і достовірність поданого матеріалу несуть учасники.

пособ. / А. А. Дронов, Т. А. Дронова, В. Г. Михайловский. - Воронеж: ЭМТИИС, 2012. - 68 с.

5. Закон України «Про освіту» // Відомості Верховної Ради (ВВР). - 2017, № 38-39. - С. 380.

6. Макарушина Е. Н. Педагогические условия эффективного применения модели креативной направленности обучения студентов в вузе [Электронный ресурс] /Е. Н. Макарушина // Современные проблемы науки и образования. - 2012. - № 1. - Режим доступа: www.science-education.ru/101-5498.

7. Окса М. М. Організаційно-педагогічні засади використання портфоліо в процесі підготовки магістрів за фахом «управління навчальними закладами» [Електронний ресурс] / М. М. Окса // Философия образования личности: сб. материалов конф. - Режим доступа : <http://www.ukrdeti.com /firstforum/b63.html>.

8. Сас Н.М. Індивідуальний освітній маршрут як форма педагогічного супроводу студентів-внутрішньо переміщених осіб у нових умовах життя та навчання. // Витоки педагогічної майстерності : збірник наукових праць ПНПУ ім. В. Г. Короленка. - Полтава : ПНПУ ім. В. Г. Короленка, 2017. - Вип. 20. - С. 229-234.

9. Шестакова Т. В. Формування готовності майбутніх педагогів до професійного самовдосконалення: дис. канд. пед. наук: спец. 13.00.04 «Теорія та методика професійної освіти» / Шестакова Тетяна Віталіївна; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. - К., 2006. - 250 с.

УДК 378.147: 004

СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ТА ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ

О.М. Касьянова, О.В. Квасник

Харківська медична академія післядипломної освіти, м. Харків, Україна

Сучасне суспільство покликано провести необхідні відповідно до запитів доби трансформації на високому рівні і своєчасно відреагувати на вимоги суспільства. Відповідним повинен бути рівень фахівців, які ці зміни забезпечують. Мобільність, креативність, відповідальність, толерантність до невизначеності тощо саме ті якості, що необхідні для конкурентоспроможності і відповідності запитам, а також передбачені «Національною стратегією розвитку освіти на 2012-2021 роки», серед основних завдань якої є «забезпечення умов для розвитку сучасних засобів навчання (навчально-методичних, електронних, технічних, інформаційно-комунікаційних тощо). Завдання забезпечення реалізації зазначених аспектів покладено на освітню галузь, зокрема це питання є актуальним для вищої та післядипломної освіти. Першорядна роль вищої освіти має бути спрямована на пошук нових моделей організації навчального процесу через застосування інформаційно-

комунікаційних технологій, а також створення ефективного середовища для якісної комунікації між викладачем і студентом [4].

З огляду на вимоги до сучасних освітніх програм, де суттєву увагу для забезпечення належного рівня компетентностей приділено самостійному навчанню. Самостійність надає змогу реалізовувати особистісно орієнтований підхід, індивідуалізацію навчання, що забезпечить якість їхньої підготовки.

Найбільш ефективним інструментом для здійснення самостійної роботи є інформаційно-телекомунікаційні технології, серед яких доцільними для застосування з навчальною метою вважаємо соціальні мереживні платформи та мереживні комуникативні технології. Соціальну електронну мережу (далі - соціальна мережа) розглядаємо як «віртуальний майданчик, що забезпечує своїми засобами спілкування, підтримку, створення, розбудову, відображення та організацію соціальних контактів, у тому числі й обмін даними між користувачами й обов'язково передбачає попереднє створення облікового запису» [1, 15]. Це «інтерактивний, багатокористувацький веб-сайт, контент якого наповнюється самими учасниками мережі, автоматизоване соціальне середовище, що дозволяє спілкуватися групі користувачів, об'єднаних спільним інтересом» [2, с. 159].

Історико-аналітичний огляд розвитку соціальних мереживних технологій і перспектив їхнього використання у навчанні здійснено О. Пінчук, Р. Гуревичем, С. Золотухіною, С. Івашньою, А. Клименко, та ін. Окрім навчальних цілей, соціальні мережі доцільно використовувати і для здійснення соціально-педагогічної роботи (Н. Олексюк і Л. Лебеденко) [4].

Важливим у цьому питанні є і зарубіжний досвід (див. Н. Барнс і А. Лескаульт, Дж. Ауді П. Бато і Д. Марціал тощо). Зокрема Ю. Дюлічева звернула увагу на специфіку використання соціальних мереж у коледжах та університетах США [3].

Організація власне процесу самостійного навчання через інтернет інструменти підкреслює позицію викладача як модератора, організатора, а студент - виконавцем, творцем цікавого інформаційного продукту, активним учасником навчального віртуального майданчика. Таке навчання стало результативним, адже не лише сформувало у студентів здатність самоорганізації, критичне мислення, оцінну функцію, взаємодію та співпрацю, але також дозволяло вчитися на власних і чужих помилках. Викладач у цьому процесі координував і консультував, аби студенти могли виконати поставлене завдання на найвищому рівні.

Найбільш популярні на території Харківщини сьогодні соціальні мереживні платформи Facebook (кількість її користувачів перевищує 900 000 000) Twitter (налічує більше 310 000 000 осіб), LinkedIn (більше 255 000 000 людей), Google Plus+ (більше 120 000 000 користувачів), Instagram (більше 100 000 000 осіб) та інші.

Кожна мережа має свою специфіку роботи, свої теми та унікальні засоби, що відкривають певні можливості для учасників комуникативного процесу.

Наприклад, LinkedIn спеціалізується на створенні та підтримці освітнього контенту, а Instagram передусім була призначена для того, щоб створювати фотографії та ділитися ними як засобом розвитку творчого потенціалу особистості. Соціальними мережами студенти користуються щоденно і проводять там більше часу, ніж в інтернеті, коли мають справу із обміном інформацією. Комунікативна взаємодія за участю соціальних мереж має вищий рівень ефективності та продуктивності. Такі показники можна використати при забезпеченні ефективності вищої та післядипломної освіти. Для забезпечення самостійного навчання можливість швидкого обміну інформацією через мережу інтернет та соціальні мережі було використано у контексті підготовки студентів та для переведення навчання у дистанційний режим. Такі мережі як Facebook, Twitter, Телеграм мають у своєму арсеналі усі здобувачі освітніх рівнів, зокрема на мобільних пристроях, що дозволяє пришвидшити процес комунікації та не бути прив'язаним до місця перебування, щоб виконати навчальне завдання. Зазначені соціальні мережі мають у своєму інструментарії: бібліотеки, відеозв'язок, систему швидких повідомлень, можливість утворити групу, систему візуалізації інформації та емоційної реакції. Врахування зазначеного аспекту дозволяє забезпечити індивідуальний підхід до кожного здобувача, забезпечуючи таким чином для нього високий рівень якості освіти.

Після впровадження серії самостійного навчання було проведено опитування серед здобувачів, які зазначили, що «вважають доцільним спілкування з викладачем через соціальну мережу «Телеграм» та «Facebook» в позааудиторний час із навчальною метою» (97 % - відповіли «так»; 2 % - сказали «не зовсім»; 1 % - дали негативну відповідь).

Серед переваг використання соціальних мереж здобувачі вказали на: зручність і доступність - 70 %; інтерактивність і креативність 10 %, самоорганізованість 7 %; спільна діяльність 3 % тощо.

Така градація вказує на необхідність включення фактору соціальних мереж до навчального інструментарію, який забезпечить високу якість освітнього процесу і дасть можливість максимально індивідуалізувати сам освітній простір.

Висновки. Спілкування викладача через соціальні мережі з метою підвищення якості освіти індивідуалізує віртуальний освітній простір студента, і перекваліфікує його у помічника та наставника. Безсумнівно, це надасть вищій освіті більшої мобільності, інтерактивності, доступності, креативності, збільшить мотивацію до навчання, істотно вплине на якість результатів пізнавальної діяльності студентів.

Вважаємо за необхідність у подальшому звернути увагу на вивчення особливостей застосування соціальних мереж у навчальному процесі як однієї з технологій дистанційної освіти, здійснити апробацію використання соціальних мереж для вивчення курсів дисциплін. Цікавими були б спостереження і порівняння ступеня використання соціальних мереж як платформ для навчання в українських ВНЗ і закордонних університетах.

Література

1. Івашньова С. Використання соціальних сервісів та соціальних мереж в освіті / С. Івашньова // Наукові записки НДУ ім. М. Гоголя. Психолого-педагогічні науки. - 2012. - № 2. - С. 15-17.
2. Щербаков О. В. Соціальна мережа для підтримки навчального процесу у ВНЗ / О. В. Щербаков, Г. А. Щербина // Системи обробки інформації. Інформаційні технології в освіті і медицині. - 2012. - Вип. 8 (106). - С. 159-162.
3. Дюлічева Ю. Ю. Досвід використання соціальних мереж у коледжах та університетах США / Ю. Ю. Дюлічева // Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка. - 2012. - № 19 (254). - Ч. I. - С. 245-250.
4. Шульська Н.М., Матвійчук Н.М. Соціальні мережі як ефективне середовище викладацько-студентської комунікації в навчальному процесі. Інформаційні технології і засоби навчання, 2017, Том 58, № 2. С. 155-168.
5. Соціальні мережі в Інтернеті [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://forum.forua.org/index.php?topic=103.0>.

УДК 378.147:611.01

**НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНИЦЬКА РОБОТА СТУДЕНТІВ - ВАЖЛИВИЙ
КОМПОНЕНТ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ
КАФЕДРИ АНАТОМІЇ ЛЮДИНИ**

О.О. Тихонова, Я.А. Тарасенко

Українська медична стоматологічна академія, м. Полтава, Україна

Навчально-дослідницький підхід в навчанні студентів з кожним роком набуває все більшого значення. Цьому питанню приділяється особлива увага у рамках проекту реформування вищої медичної освіти. Навчально-дослідна робота студентів (НДРС) є одним з основних способів розвитку аналітичного і творчого мислення. Анатомія людини - одна з основних доклінічних дисциплін, що створюють базу для подальшої медичної освіти. Анатомі працюють в тісному контакті з гістологами, фізіологами, біохіміками та іншими фахівцями, тому дослідник - анатом повинен володіти різними сучасними методами наукового пошуку. Все це дозволяє викладачам кафедри анатомії людини виховувати у студентів вже з самого початку їх навчання у вузі творче ставлення до свого предмету, пробуджувати у них інтерес, спостережливість, дослідницький підхід. Студент - це не тільки об'єкт навчання, він співучасник навчального процесу і наукового пошуку. Залучати студентів до дослідницького підходу в вивченні предмета, надати їм можливість проявити ініціативу, вміння творчо мислити, узагальнювати - це все і є завданням НДРС.

Однією з форм НДРС на кафедрі анатомії є аналіз індивідуальних відмінностей в будові кісток, м'язів, внутрішніх органів, судин і нервів в процесі вивчення на заняттях і самостійного препарування. Студенти виявляють особливості форми, будови органів, їх кровопостачання і іннервації,

**ПЕРЕЛІК ЗВО УКРАЇНИ, ЩО ВЗЯЛИ УЧАСТЬ
У II-ВСЕУКРАЇНСЬКІЙ НАУКОВО-МЕТОДИЧНІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ**

1. Академія рекреаційних технологій і права, м. Луцьк
2. Бахмутський коледж мистецтв ім. І. Карабиця, м. Бахмут
3. Вищий навчальний комунальний заклад Львівської обласної ради «Львівська медична академія ім. А. Крупинського», м. Львів
4. Вінницький торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету, м. Вінниця
5. Горлівський інститут іноземних мов Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет, м. Бахмут
6. Державний заклад «Запорізька медична академія післядипломної освіти Міністерства охорони здоров'я України», м. Запоріжжя
7. ДЗ «Луганський національний університет ім. Т. Шевченка», м. Старобільськ
8. Донецький національний медичний університет, м. Краматорськ
9. Донецький національний медичний університет, м. Кропивницький
10. Донецький національний медичний університет, м. Лиман
11. Донецький національний медичний університет, м. Маріуполь
12. Житомирський торговельно-економічний коледж Київського національного торговельно-економічного університету, м. Житомир
13. Запорізький державний медичний університет, м. Запоріжжя
14. Івано-Франківський національний медичний університет, м. Івано-Франківськ
15. Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, м. Івано-Франківськ
16. Київський національний торговельно-економічний університет, м. Київ
17. Київський національний університет технологій та дизайну, м. Київ
18. Кременчуцький льотний коледж Харківського національного університету внутрішніх справ, м. Кременчук
19. Луцький національний технічний університет, м. Луцьк
20. Маріупольський державний університет, м. Маріуполь
21. Миколаївський коледж Вищого навчального закладу «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна», м. Миколаїв
22. Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ
23. Національний університет оборони України ім. І. Черняховського, м. Київ
24. Національний університет харчових технологій, м. Київ
25. Національний фармацевтичний університет, м. Харків
26. Одеська державна академія технічного регулювання та якості, м. Одеса
27. Одеський національний політехнічний університет, м. Одеса
28. Одеський національний університет ім. І.І. Мечникова (ОНУ), м. Одеса

29. Полтавський національний педагогічний університет ім. В.Г. Короленка, м. Полтава
30. Східноукраїнський Національний університет ім. В. Даля, м. Сєверодонецьк
31. Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка, м. Тернопіль
32. Українська інженерно-педагогічна академія, м. Харків
33. Українська медична стоматологічна академія, м. Полтава
34. Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини, м. Умань
35. Харківська медична академія післядипломної освіти, м. Харків
36. Харківський національний медичний університет, м. Харків
37. Центральноукраїнський державний педагогічний університет ім. В. Винниченка, м. Кропивницький

Забезпечення ефективності самостійної роботи студентів на кафедрі Товарознавства та митної справи Я.Г. Верхівкер, О.І. Данилова, Л.О. Крупицька	362
Методика використання скандинавської ходьби під час самостійних занять фізичним вихованням Н.Г. Лаговська, Л.М. Цапенко	363
Використання сучасних технологій навчання у фізичному вихованні в умовах інформатизації освіти Р.С. Яготін, Б.І. Струк	366
Мотивація до самостійних занять фізичним вихованням студентів спеціальної медичної групи Т.В. Волкова, В.В. Гончарук	367
Курс Технічної фізики харчових продуктів в Болонському університеті О.Є. Сергєєва	370
Мобільність та інтернаціоналізація у вищих навчальних закладах Європейського Союзу С.Н. Федосов	371
Компетентнісна модель економічної культури студентів технічних факультетів А.В. Вітюк, О.В. Ніколюк, О.Б. Мартинова	372
Про особливості проведення он-лайн тестування під час навчального процесу Ю.С. Федченко, Є.В. Черевко	375
Самостійна робота студентів - шлях до підвищення якості знань А.В. Лупол	377
Морфологічні та семантичні особливості українських і російських конструкцій з прийменником <i>по</i> О.І. Южакова	380
Міжпредметні зв'язки як засіб піднесення ефективності навчальної діяльності студентів Г.І. Віват	382
Визнання компетентностей, здобутих неформальним та/або інформальним шляхом в системі формальної освіти Н.М. Сас	384
Соціальні мережі як інструмент забезпечення якості самостійної роботи здобувачів вищої та післядипломної освіти О.М. Касьянова, О.В. Квасник	387
Навчально-дослідницька робота студентів - важливий компонент навчального процесу кафедри Анатомії людини О.О. Тихонова, Я.А. Тарасенко	390
Удосконалення самостійної роботи студентів А.П. Левицький, А.П. Лапінська, Н.В. Хоренжий	392
Посилення самостійної роботи в курсі «Технологія консервної галузі» Я.Г. Верхівкер, Т.І. Нікітчина, О.М. Мирошніченко	393